

Regional lägesrapport

Utvecklingen av insatser i Jönköpings län enligt den nationella strategin att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor för perioden 2017–2018.

- **Regional lägesrapport**

Utvecklingen av insatser i Jönköpings län enligt den nationella strategin att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor för perioden 2017–2018.

Meddelande	nummer 2019:04
Referens	Hanna Stenfelt, Enheten för social hållbarhet, Utvecklingsavdelningen. Mars 2019
Kontaktperson	Daniel Johansson, Länsstyrelsen i Jönköpings län, Direkttelefon 010-223 63 28, e-post: daniel.f.johansson@lansstyrelsen.se
Webbplats	www.lansstyrelsen.se/jonkoping
Fotografier	Camilla Zilo
ISSN	1101-9425
ISRN	LSTY-F-M—19/04--SE
Tryckt på	Länsstyrelsen i Jönköpings län, 2019
Miljö och återvinning	Rapporten är tryckt på miljömärkt papper

© Länsstyrelsen i Jönköpings län 2019

Innehållsförteckning

Sammanfattning	6
Bakgrund	7
1. Sammanfattning av intervjuer, indikatorer och matris	10
1.1 Insatser gällande ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld	10
1.2 Insatser gällande förbättrad upptäck av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn	11
1.3 Insatser gällande effektivare brottsbekämpning	12
1.4 Insatser gällande förbättrad kunskap och metodutveckling	12
2. Aktörernas identifikation av utvecklingsområden	13
3. Bedömning av insatser på lokal och regional nivå enligt strategins fyra målsättningar	15
3.1 Insatser gällande ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld	15
3.2 Insatser gällande förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn	15
3.3 Insatser gällande effektivare brottsbekämpning	16
3.4 Insatser gällande förbättrad kunskap och metodutveckling	17
4. Länsstyrelsens bedömning av framtida utvecklingsbehov	17

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Jönköpings län fick under 2018 uppdraget att genomföra en regional lägesrapport. Lägesrapporten ska följa utvecklingen av insatser enligt den nationella strategin att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor för perioden 2017–2018. I lägesrapporten ingår indikatorer som följer utvecklingen, en matris av verksamheter som riktar sig till strategins målgrupper, samt intervjuer med berörda aktörer i länet.

Av lägesrapporteringens olika delar framkommer att det i Jönköpings län har genomförts insatser inom strategins fyra målsättningar för perioden 2017–2018. Insatserna har bland annat rört:

- insatser mot prostitution och människohandel,
- föräldraskapsstöd,
- universell prevention inom skolan,
- utbildningsåtgärder för att förbättra upptäckten av våld,
- ökad samverkan för att kunna erbjuda starkare skydd och stöd till våldsutsatta,
- samverkan för effektivare brottsbekämpning,
- kontinuerlig fortbildning,
- framtagna eller reviderade rutiner och metodstöd för att upptäcka våld och erbjuda starkare skydd och stöd.

Under besöken som Länsstyrelsen genomfört hos olika aktörer i länet diskuterades också vilka utvecklingsbehov som aktörerna kunde identifiera. Utifrån det insamlade materialet har Länsstyrelsen också kunnat urskilja flera utvecklingsområden i länet. De utvecklingsområden inom länet som aktörerna och Länsstyrelsen har identifierat rör bland annat:

- förebyggande insatser på universell, selektiv och indikativ nivå,
- kompetens om olika målgruppers utsatthet, framför allt för människor utsatta för prostitution och människohandel,
- ökad kompetens kring att fråga om våld på rutin,
- fler skyddade boenden och fler bostäder,
- ökad samverkan internt och externt,
- ökad kunskap om andra aktörer och deras roll i arbetet för att bekämpa och förebygga mäns våld mot kvinnor,
- fördjupad utbildning till yrkesgrupper som arbetar direkt med strategins målgrupper,
- utbildning som fokuserar på hur personal kan arbeta praktiskt med ärenden och hur de kan se signaler på våld,
- utbildning om våld och att upptäcka våld behöver nå fler yrkesgrupper,
- stöd i att utvärdera om insatser är effektiva och når önskade resultat.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Jönköpings län fick under 2018 uppdraget att genomföra en regional lägesrapport. Lägesrapporten ska följa utvecklingen av insatser enligt den nationella strategin att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor för perioden 2017–2018. För att möjliggöra en regional lägesrapportering har Länsstyrelsen genomfört följande insatser:

- Länsstyrelsen har följt och analyserat utvecklingen av insatser enligt den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor för perioden 2017–2018 genom sammanställning av statistiskt underlag och framtagande av indikatorer på regional nivå (se bilaga 1)¹.
- Länsstyrelsen har sammanställt en matris med vilka särskilda resurser och verksamheter som finns i länet, samt bedömt sådana verksamheters omfattning och tillgänglighet (se bilaga 2)².
- Länsstyrelsen har genomfört besök hos och intervjuat berörda aktörer för att kunna rapportera vilka insatser dessa aktörer har genomfört i förhållande till strategins målsättningar och utgångspunkter.

Dessa insatser genomfördes efter beslut på nationell nivå om att alla länsstyrelser skulle ta fram likvärdiga lägesrapporteringar. En arbetsgrupp tillsattes som föreslog att miniminivån för lägesrapporten skulle bestå av indikatorer, matris, frågor till regionala aktörer, samt en analys av detta material. Det statistiska underlaget i form av indikatorer kan vara problematiskt att analysera eftersom indikatorerna från officiell statistik över handlagda brott representerar hela polisregion Öst. De kan därför inte anses vara representativa för Jönköpings län. Även Öppna jämförelser är en bristfällig indikator, då vissa frågor ger utrymme för olika tolkningar av de personer som ska svara. Resultaten baseras på kommunernas egna skattningar och påverkas av vem i kommunen som svarat.

Den matris som Länsstyrelsen har tagit fram över vilka särskilda resurser och verksamheter som finns i länet har utgått ifrån den information som finns tillgänglig på berörda aktörers hemsidor. Matrisen har fyllts i utifrån principen att målgruppen själv ska kunna hitta information om vilket stöd som finns att tillgå för dem. Det finns därför mer stöd i länet än vad som framgår av matrisen, men vissa aktörer har uteslutits från matrisen då dessa inte har varit tydliga i sin information med vilket stöd de erbjuder och till vilka målgrupper. Länsstyrelsen har genomfört intervjuer med 12 av länets 13 kommuner. Länsstyrelsen har också träffat regionala myndigheter och civilsamhälles-organisationer. De myndigheter och civilsamhällesorganisationer som ingår i lägesrapporteringen är Arbetsförmedlingen, Brottsofferjouren, Försäkringskassan, Hälsohögskolan, Kriminalvården, Kvinno- och tjejjouren Jönköping, Migrationsverket, Polismyndigheten, Region Jönköpings län,

¹ Bilagorna hittar du på Länsstyrelsen i Jönköpings läns webbplats tillsammans med rapporten.

² Bilagorna hittar du på Länsstyrelsen i Jönköpings läns webbplats tillsammans med rapporten.

Smålandsidrotten och Åklagarkammaren. Sammanlagt har Länsstyrelsen genomfört 24 intervjuer.

Under besöken diskuterades både vilka insatser som aktörerna genomfört i enlighet med den nationella strategin, men även vilka utvecklingsmöjligheter och behov som aktörerna kunde identifiera med fokus på strategins målsättningar och samverkan mellan länets aktörer. Vid kommunbesöken träffade Länsstyrelsen chefer och handläggare inom socialtjänsten. Kartläggningen av insatser rör därför främst socialtjänsten. Inför framtida lägesrapporteringar kan även andra verksamheter inom kommunen vara relevanta att inkludera, som till exempel skolan. Länsstyrelsen kontaktade flera civilsamhällsorganisationer i samband med lägesrapporteringen, varav tre organisationer beslöt sig för att delta. Inför eventuella framtida lägesrapporteringar vill Länsstyrelsen kunna inkludera fler civilsamhällsorganisationer.

Nedan följer en sammanfattning av de insatser som berörda aktörer i länet har genomfört och vilka utvecklingsområden som de identifierat. Därefter följer en analys av det insamlade materialet och vilka utvecklingsbehov som finns i länet enligt Länsstyrelsens bedömning.

1. Sammanfattning av intervjuer, indikatorer och matris

Länsstyrelsen har genom intervjuer kartlagt vilka insatser berörda aktörer i länet har genomfört under 2017–2018. Resultatet av intervjuerna presenteras här utifrån strategins fyra målsättningar och presenteras som en sammanfattning av de insatser som genomförts i länet. Resultatet som presenteras i denna rapport kommer till stor del inte redovisa enskilda aktörers insatser. Kommunernas insatser kommer att redovisas separat från övriga aktörers insatser.

1.1 Insatser gällande ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld

Två kommuner har redovisat att de genomfört insatser gällande universell prevention inom skolan. Ingen av kommunerna har angivit att de arbetar med insatser som rör selektiv prevention. Tre kommuner anger att de erbjuder insatser till våldsutövare, och sex kommuner anger att de i samverkan med andra aktörer kan erbjuda våldsutövare insatser eller hänvisa dem till andra verksamheter, som till exempel Alternativ till våld (ATV). I Öppna jämförelser uppger dock alla kommuner att de erbjuder stödsamtal till våldsutövare. Några av kommunerna nämner även andra insatser, som samverkan med öppna förskolan, förskola och skola där socialtjänst både kan informera om våld i nära relationer samt upptäcka våld. Föräldrautbildning nämns också som en arena där kommuner har kunnat informera om våld i nära relation samt upptäcka våld. MVP finns implementerat på en skola i en av länets kommuner, och arbete har påbörjats tillsammans med Länsstyrelsen för att metoden ska spridas till fler skolor i länet. I den berörda kommunen har metoden redan börjat implementeras i fler skolor.

Majoriteten av de regionala myndigheterna i länet har inte genomfört några särskilda insatser gällande förebyggande arbete mot våld. Undantaget är Kriminalvården, som arbetar kontinuerligt med indikativ prevention genom metoden IDAP. Kriminalvården ska också implementera en ny metod som kan anpassas efter individens behov, användas på flera språk och kan riktas till både män och kvinnor. Polisens insatsveckor mot prostitution och människohandel kan också ses som en förebyggande insats, då sexköpen minskar under dessa perioder. Utöver dessa insatser har Region Jönköpings län erbjudit ATV till våldsutövare under perioden.

Civilsamhällesorganisationerna har arbetat med flera insatser inom universellt förebyggande arbete. Det handlar bland annat om utbildningssatsningar i länet, men det finns även exempel på föreningar som riktar sig till ungdomar där de använder sig av våldspreventiva metoder likt Locker Room Talk.

1.2 Insatser gällande förbättrad upptäck av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn

Majoriteten av länets kommuner har tagit fram eller använder sig av olika stöd för att fråga om våldsutsatthet. Nio kommuner i länet har tagit del av FREDA-utbildning, men alla använder sig inte av FREDA. Ungefär hälften av kommunerna uppger att de antingen frågar om våldsutsatthet på rutin eller på indikation. Det är framför allt socialtjänstens enheter för ekonomiskt bistånd som frågar på rutin, medan andra delar av socialförvaltningen oftare frågar på indikation. Detta verkar också stämma överens med vad som framkommer av Öppna jämförelser. Två kommuner har genomfört särskilda utbildningssatsningar för att fler ska kunna fråga om våldsutsatthet. En kommun uppger att socialtjänsten tagit fram en handlingsplan tillsammans med skolan för att enklare kunna upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck.

Kommunerna uppger att de erbjuder skyddat boende, antingen i eller utanför kommunen, som ett skydd för våldsutsatta kvinnor och barn. En kommun uppger att de arbetat mycket med att kvalitetssäkra de boenden som de placerat våldsutsatta i som en insats för förbättrat stöd. En kommun har påbörjat ett projekt för att kunna erbjuda boende till våldsutövaren, så att den våldsutsatta och eventuella barn kan bo kvar hemma i ärenden där detta är möjligt. Flera kommuner uppger också att de arbetat med en förbättrad samverkan med olika aktörer inom kommunen, framför allt med kvinnojourerna, vilket har resulterat i att våldsutsatta kvinnor och barn har kunnat få ett bättre stöd. Flera kommuner anger att de i samverkan med andra aktörer har erbjudit våldsutsatta kvinnor och barn insatser eller hänvisat dem till andra verksamheter, framför allt gällande stödsamtal. Även i Öppna jämförelser anges att skyddat boende och stödsamtal finns tillgängligt för våldsutsatta i alla kommuner. Enligt Öppna jämförelser är

det få kommuner som har en formell samverkan med andra aktörer. I de fall där det finns en formell samverkan gäller detta främst med kvinnojourerna.

Arbetsförmedlingen och Region Jönköpings län har under 2018 genomfört olika utbildningssatsningar med fokus på att personal ska kunna börja fråga om våld. Region Jönköpings län och Försäkringskassan har också utvecklat metodstöd för personal att använda, medan andra aktörer, bland annat Hälsohögskolan och Smålandsidrotten, har kontaktpersoner som personal kan kontakta för att få stöd vid misstanke om våldsutsatthet.

De flesta aktörer frågar på indikation, men planer finns för flera av aktörerna att börja fråga på rutin.

När det gäller starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn nämner flera aktörer, däribland Arbetsförmedlingen, Åklagarkammaren och Region Jönköpings län att de genomfört interna utbildningar och utvecklat nya rutiner för att kunna erbjuda våldsutsatta bättre stöd. Andra aktörer, så som Migrationsverket, Försäkringskassan och Polisen, har arbetat med förbättrad samverkan med andra aktörer, vilket har fått effekten att aktörer lättare kan hänvisa våldsutsatta till rätt instans. Även civilsamhällesorganisationerna har gjort liknande insatser. Därutöver uppger de också att de erbjuder stödsamtal och andra former av konkret stöd till våldsutsatta.

1.3 Insatser gällande effektivare brottsbekämpning

Kommunerna anger inte några specifika insatser som genomförts gällande effektivare brottsbekämpning. Majoriteten av kommunerna uppger dock att de samverkar med polisen, både gällande våld i nära relation men även genom barnahus. Samverkan gällande våld i nära relation sker antingen kontinuerligt eller aktualiseras vid enskilda ärenden. Insatser som nämns av andra aktörer är bland annat att Polisen har utvecklat ett metodstöd som ska börja användas under 2019 och som kommer underlätta utredningen av våld i nära relationer. Förbättrad samverkan mellan rättsinstanser nämns även det som en insats under perioden.

1.4 Insatser gällande förbättrad kunskap och metodutveckling

Kommunerna har genomfört flera utbildningsinsatser, både för personal som handlägger våld men även för personal inom andra delar av socialförvaltningen. En stor andel av kommunerna har låtit sin personal utbildats inom FREDA. Några kommuner har också handläggare med kunskap inom metoderna SARA och PATRIARK. Majoriteten har också haft personal som genomgått länsstyrelsens spetsutbildning. Flera av handläggarna har haft möjlighet att gå Nationellt Centrum för Kvinnofrids högskoleutbildning. Två kommuner uppger att de har personal med kompetens om ATV. Flera kommuner uppger att personalen genomgått webbutbildningen i våld och att utbildningen finns med i introduktionspaketet för nyanställda. Enligt Öppna jämförelser så ligger tyngdpunkten för kommunerna på fortbildning och mindre på vidareutbildning, vilket verkar stämma överens med vad som framkommit i intervjuerna.

Majoriteten av kommunerna uppger även att de skickat personal på andra relevanta utbildningar. Flera kommuner uppger också att de haft olika former av interna utbildningsinsatser för merparten eller all personal inom socialtjänsten. Nästan hälften av kommunerna uppger att de reviderat sina riktlinjer och rutiner för ärenden som rör våld. Några kommuner har under perioden arbetat aktivt med handlingsplaner och andra typer av stöd för handläggare och personal.

Alla regionala myndigheter och civilsamhällesorganisationer som deltagit i kartläggningen av insatser uppger att de fått intern kompetensutveckling inom våld i nära relationer och andra former av våld kopplat till den nationella strategin. Flera av dem uppger att våld i

nära relationer är ett prioriterat område där det sker kunskaps- och metodutveckling kontinuerligt.

2. Aktörernas identifikation av utvecklingsområden

Kommunerna identifierar ett flertal utvecklingsområden och utvecklings-möjligheter. Samverkan med och kunskap om andra myndigheters arbete är ett sådant område. Mer samverkan internt har också pekats ut av några kommuner. Kommunerna vill kunna samarbeta mer internt, undvika stuprör och utveckla samsynen i frågor som rör våld i nära relation. Ett problem gällande samsynen som flera kommuner pekat på är när olika lagstiftningar går isär gällande föräldrars rätt till umgänge med sina barn mot våldsutsattas behov av skydd. Mer samverkan efterfrågas också mellan kommunerna. Här efterfrågas kommunerna möjligheter att kunna utbyta erfarenheter med varandra om vilka rutiner och arbetssätt som fungerar bäst, men även att till exempel kunna placera våldsutsatta nära hemkommunen medan utredning av ärendet sker.

Ett område som också identifierats på flera av de nätverksmöten som Länsstyrelsen sammankallar till med både chefer och handläggare handlar om tillgången till och kunskapen om skyddande boenden, samt samverkan mellan kommuner kring placeringar i skyddat boende. Dels råder det brist på bostäder i flera kommuner, och dels kan ansvarsfördelningen bli otydlig vid placering i en annan kommun. Därutöver efterfrågas samverkan kring att samla kunskap om de skyddade boenden som finns och vilka kompetenser personalen har som arbetar i olika skyddade boenden.

Nästan alla kommuner efterfrågar också mer kunskap kring hedersrelaterat våld och förtryck. Detta gäller framför allt så kallad ”vardagsheder”, där ärenden inte är akuta och hur personal kan se och tolka signaler av den formen av våld. Kommunerna efterfrågar också konkreta tips på hur de kan handlägga heders-ärenden, och som inte heller enbart går ut på att besluta om LVU.

Kommunerna efterfrågar även mer kunskap gällande särskilt utsatta grupper. Detta gäller framför allt äldre, människor med funktionsnedsättning och människor som lever med missbruk, men även HBTQ-personer. När det gäller missbruk efterfrågas också skyddade boenden som har kompetens att kunna hantera både våldet och missbruket. Några kommuner pekar också på behov av mer kunskap kring att hantera ärenden som rör prostitution och människohandel, särskilt gällande ensamkommande barn.

Ett annat område som flera kommuner önskar utveckla mer är insatser riktade till våldsutövare och kompetens inom ATV. Även kunskap om andra former av stöd till våldsutsatta efterfrågas, till exempel stöd i att hantera psykologiska konsekvenser av våldsutsattheten. Kunskap efterfrågas också kring en bredare förståelse av våld och vad våld i nära relation kan innebära, både i hur våldet kan yttra sig men också i hur relationen kan vara utformad (det vill säga att en relation kan vara nära utan att vara en parrelation). Kommunerna efterfrågar också en större spridning av Länsstyrelsens utbildningar, och att de med fördel kan vara mer fördjupande med fokus på olika målgrupper.

Andra aktörer i länet har identifierat liknande utvecklingsområden som kommunerna. Bland annat lyfts vikten av att höja kunskapen om våld, framför allt gällande hur personal kan använda sin kunskap i handläggningen av ärenden. Även här efterfrågas ökad samverkan med och ökad kunskap om andra aktörer och deras arbete med frågor som rör den nationella strategin. Tillgång till bostäder påtalas också som ett utvecklingsbehov.

Precis som hos kommunerna så efterfrågar regionala aktörer kompetenspåfyllnad gällande heder. De efterfrågar också att kunna bredda perspektivet på vad våld är och kan vara, samt hur de kan se varningssignaler och beteenden som de bör vara uppmärksamma på. Aktörerna efterfrågar också kompetens om och stöd kring att arbeta med barns utsatthet, HBTQ-frågor och att fråga om våld. Flera aktörer påpekar att det saknas både kompetens och samverkansparter gällande insatser för våldsutövare. Detsamma gäller även insatser för våldsutsatta med missbruksproblematik. Våldsprevention överlag efterfrågas av aktörerna, och några aktörer identifierar också ett behov av att prata mer om skadliga maskulinitetsnormer.

Flera aktörer trycker på vikten av att använda den kompetens som finns i länet, där Länsstyrelsen kan vara samordnade för att aktörer får kontakt med och kan utbilda varandra. Ett annat stöd som efterfrågas är hjälp att utvärdera om insatser och arbetet mot våld i nära relationer är verkningsfullt. Alla aktörer, såväl kommuner, regionala myndigheter och civilsamhällesorganisationer, ser Länsstyrelsen som ett potentiellt stöd i att se till att området prioriteras på alla nivåer.

3. Bedömning av insatser på lokal och regional nivå enligt strategins fyra målsättningar

3.1 Insatser gällande ett utökat och verkningsfullt förebyggande arbete mot våld

Gällande förebyggande arbete på lokal och regional nivå som pekats ut i den nationella strategin bedömer Länsstyrelsen att insatser har genomförts gällande universella våldspreventiva program med fokus på män, pojkar och maskulinitetsfrågor i skolan och fritidsverksamheter för unga. Dessa insatser har skett på några få platser i länet, och skulle behöva utökas så att de kommer hela länet till del. Länsstyrelsen har i denna lägesrapport inte undersökt vilka insatser som har genomförts gällande sex- och samlevnadsundervisning. Flera kommuner nämner att de arbetar med föräldraskapsstöd som en våldspreventiv åtgärd, men att kunskapen om och insatser gällande förebyggande insatser mot heder behöver öka.

Majoriteten av aktörerna i länet använder sig av standardiserade bedömningsmetoder avseende våldsutsatta och våldsutövare, men rutiner för användandet av dessa behöver utvecklas och spridas inom verksamheterna. Tidiga insatser för våldsutövare är också ett utvecklingsområde, likaså insatser för att påverka attityder till sexköp och pornografi och samordningen av våldsförebyggande arbete.

3.2 Insatser gällande förbättrad upptäckt av våld och starkare skydd och stöd för våldsutsatta kvinnor och barn

Gällande förbättrad upptäckt av våld genom lättillgänglig information så har de flesta aktörer någon typ av information som de förmedlar via hemsidor, affischer och andra informationsprodukter. Via de besök som gjordes i samband med lägesrapporteringen gör Länsstyrelsen bedömningen att de flesta aktörer har information om stöd för våldsutsatta i sina receptioner, ibland på flera språk. En översyn av aktörernas hemsidor visar dock att både information och stöd till olika målgrupper behöver utvecklas och förbättras (se bilaga 2).³ Bland annat behöver information finnas tillgängliga på flera språk. I nuläget har de flesta hemsidor en översättningsfunktion, men aktörerna har inte själva översatt informationen vilket påverkar informationens läsbarhet. Flera målgrupper saknar stöd i länet, och detta gäller framför allt inom området prostitution och människohandel samt sexualiserat våld.

Av matrisen framgår det att det inte finns uttalat några stödinsatser som riktar sig till människor i prostitution eller som utnyttjats för sexuella ändamål. Inte heller finns det några stödinsatser gällande de som riskerar att begå eller har begått sexualbrott. Det finns några verksamheter i länet som erbjuder stöd till de som varit utsatta för sexualiserat våld oavsett relation. Målgrupper som saknas här är män och HBTQ-personer. För personer som riskerar att eller har utsatt närstående för våld finns det också stödinsatser, men även här saknas insatser till målgrupperna flickor och pojkar. När det gäller de som är utsatta för

³ Bilagorna hittar du på Länsstyrelsen i Jönköpings läns webbplats tillsammans med rapporten.

våld i nära relation eller utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck så finns det stöd att tillgå för alla målgrupper i länet.

De flesta aktörer i länet använder någon form av standardiserad metod för att fråga om våld och beskriva våldsutsatthet. Det är dock oklart i vilken utsträckning som frågan om våld sker på rutin eller indikation, och här finns således också ett utvecklingsområde. Framför allt för aktörer som nyligen börjat arbeta med frågan behövs mer kompetensutveckling.

Under arbetet med lägesrapporteringen har det inte framkommit att några aktörer arbetar med tidig upptäckt av unga som säljer sexuella tjänster. De flesta aktörer som erbjuder skydd och stöd för våldsutsatta gör detta oavsett om personen i fråga är i en särskilt sårbar situation eller ej, men i princip alla aktörer efterfrågar också mer kompetens om dessa olika målgrupper. Aktörer som är inblandade i säkerhetsrutiner för kvinnor och barn som är närstående till våldsutövande män och pojkar uppger att de arbetar med olika rutiner för att tillgodose deras skydd och stöd. De flesta kommuner och andra relevanta aktörer uppger att samverkan med polisen är god.

3.3 Insatser gällande effektivare brottsbekämpning

Gällande effektivare brottsbekämpning har berörda aktörer genomfört insatser genom metod- och rutinutveckling som ska verka för ökad kvalitet, likvärdighet och effektivitet i rättsväsendets utredning och lagföring. Gällande bemötande och skydd av barn som är utsatta för våld och sexualbrott samarbetar flera aktörer genom barnahus. När det gäller kvinnor finns samarbeten mellan myndigheter och civilsamhällesorganisationer som ser till att våldsutsatta får skydd och stöd, men att även dessa i vissa fall kan utvecklas. Under perioden har polisen haft insatsveckor mot prostitution och människohandel, där både spaning och utredning av misstänkta köp av sexuell tjänst skett, och polisen arbetar kontinuerligt med frågan genom samverkan med relevanta aktörer och tips.

3.4 Insatser gällande förbättrad kunskap och metodutveckling

Gällande förbättrad kunskap och metodutveckling så har alla aktörer under perioden haft en eller flera insatser inom utbildning och fortbildning. Däremot visat lägesrapporteringen att det finns stora behov av att fylla på kompetens inom en rad olika områden. Utöver de kompetensbehov som påpekats i del två så efterfrågas även stöd i att kunna följa upp arbetet. Öppna jämförelser visar också att detta är ett eftersatt område i länet. Av de aktörer som ingått i lägesrapporten så nämner ingen av dem insatser som rör kartläggningar av våldets förekomst och kostnader.

4. Länsstyrelsens bedömning av framtida utvecklingsbehov

Utöver de behov och utvecklingsmöjligheter som aktörerna identifierade under intervjuerna ser Länsstyrelsen också ett behov av att arbeta mer med universell prevention.

Länsstyrelsen har påbörjat en process att implementera MVP i länets skolor, men även andra verksamheter kan vara aktuella när det gäller universella preventionsinsatser.

Länsstyrelsen ser också ett behov av fler stödsatser för människor som är utsatta för prostitution och människohandel. Fler insatser behövs också för att upptäcka unga som riskerar att utnyttjas i prostitution.

Länsstyrelsen ser också ett behov av att öka kunskapen om hur utbredd olika former av våld är i länet, vilket stöd och skydd som olika målgrupper har behov av och i hur stor utsträckning. Länsstyrelsen ser ett stort behov av att utveckla fler indikatorer för att kunna följa utvecklingen av insatser och arbetet för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, framför allt på lokal och regional nivå.

Av de utvecklingsbehov och möjligheter som pekas ut av de aktörer som medverkat i lägesrapporteringen ser Länsstyrelsen det som prioriterat att utveckla och förbättra samverkan både internt inom olika verksamheter och externt mellan länets aktörer. Kunskapspåfyllnad krävs inom hela verksamheten för olika aktörer och för all personal som möter människor i sitt yrkesutövande, och inte bara för de som arbetar direkt mot strategins målgrupper. Det är också viktigt att fortsätta kompetensutvecklingen om våld riktat mot särskilt utsatta grupper. Tillgång till bostäder och skyddade boenden behöver tillförsäkras. Länsstyrelsen ser också att det behövs ett fortsatt och utvecklat stöd för våldsutsatta generellt.

